

Dossier

DIR ÉS CANTAR I VICEVERSA

El Festival de Poesia de la Mediterrània compleix 20 anys

Biel Mesquida, el seu director, defensa, mitjançant el vers, la lluita per les llibertats d'expressió

MARINA P. DE CABO
PALMA

300 poetes, 50 espectacles musicals i verbals i 20 llibres testifiquen els 20 anys de vida del Festival de Poesia de la Mediterrània. Mitjançant el somni, la llibertat i l'art, l'esdeveniment desafia l'eventualitat i l'oblit i esdevé una sòlida tradició.

Durant la seva existència, resta l'esperit d'encontre entre els poetes convidats, que per a Biel Mesquida, el seu director, és misteri, prodigi: "La trobada entre 14 éssers humans pertanyents a diferents cultures, que parlen diferents llengües i tenen les seves pors, problemes i manies, sempre em preocupa. Perquè els poetes no són sants, sinó humans, molt humans. En trobar-se, es produeix una inevitable reacció alquímica i comencen a crear-se lligams entre llengües i cultures, que constitueixen la primera intenció del festival. Aquests lligams ens uneixen en la lluita per la llibertat".

Poesia és sinònim de llibertat

Que ningú s'equivoqui. Aquest festival no evadeix la realitat, sinó que la té molt present i manté una intensa activitat reivindicativa a favor de les llibertats d'expressió. Moguts per la por, governs i estats totalitaris tracten de silenciar aquesta arma de creació massiva: la paraula. Mesquida coneix a la perfecció el poder que té: "La paraula és la veritat més extrema que pot donar un ésser humà. És allò que ens fa humans, que ens permet conèixer-nos, que ens dona vida. La paraula ens distingeix dels animals, i el que ens fa humans fa molta por als poders, perquè aquests ens volen inhumans, animals, ramats, esclaus del capitalis-

Llibertat
Mesquida entén que la poesia és sinònim de llibertat, raó per la qual és sancionada pels sistemes totalitaris

Portada del llibre i poetes participants del festival. (ISAC BUI)

un gran grup de persones".

Pel que fa a les diferents legislatures, Mesquida accepta consells, però no imposicions, per evitar que l'esdeveniment perdi la seva ànima: la llibertat. Afirmar que està obert a col·laboracions, però no a exigències dels polítics que responguin a interessos extraliteraris.

En recordar-ne algun tret inoblidable, explica que "els dos espectacles que sempre m'impressionen més són el que fem als instituts, amb els joves estudiants, un recital emocionant, i el que fem a la presó. Resultava impressionant veure com persones que sofrien s'alegraven, somiaven, aplaudien, es trobaven amb les diferents cultures; es creava un ambient de fraternitat". S'expressa en passat, ja que des de fa uns anys, per una decisió del govern de dretes, no poden dur a terme el recital.

El programa d'enguany

Són 14 - 8 dones i 6 homes - els poetes mediterranis que diumenge pujaran a l'escenari del teatre Principal per celebrar la Festa de la Poesia. Pertanyen a diferents cultures i parlen diferents llengües. Recitaran els seus versos en català, basc, romanès, italià, persa, farsi, crioll, francès, gal·lec i hebreu, sense subtítols. Mesquida proclama que "no som actors ni intèrprets, sinó persones que escriuen i llegeixen: aquí resideix la gran força del poeta, de l'autor, que dona la seva paraula amb la seva pròpia veu".

Aquest punt àlgid s'envolta de concerts, recitals, representacions teatrals i altres espectacles que respecten la paraula, batalles guanyades en la lluita per la llibertat, sinònim de poesia.

Un tast dels versos protagonistes de la Festa de la Poesia

La poesia pot ser una màgia subtil,
l'envol d'una pena o d'un somni,
una predistigació que fa capgirats
de trapezi a trapezi
per la vida, que mai no és plana.
La contorsió de les paraules
dins l'acrobàcia
dels sentits.

NORA ALBERT (LLEIDA, 1957)

No vull una pètria que m'interdi
que em porti a la boca allò que volem ser.
No vull un amor que em fatigui
que em pugui al coll només per venjança.
No vull una mare que em protegeixi
si no la tinc al costat quan el temps se'n vagi.
Sense pàtria, ni amor, ni mare
on podré tornar?

LEIRE BILBAO (ONDARROA, BISCAYA, 1970)

fosca
els qui no dormim
passgem quietes de nit
rodem tuguir silents i
bevem no-res per oblidar
fins que una glopada de llum
ens pregunta i no sabem dir
només recordem l'ansia
l'ansia de pell

HERITXELL CUCURELLA-JORDA (PIROLA, 1973)

la memòria ha romàs un paradís
desafectat
amb poques coses
més aviat insignificants
casuals
tot ha estat donat a canvi d'un llarg silenci
homes sense noms
noms sense rostres
situacions sense temps història sentit

MARIUS CHIVU (HOREZU, ROMANIA, 1970)

Amb el crit silenciós d'algué en els
meus somnis,
porto anys que sóc part d'aquests
neguits
No diguis res, no vulguis res, no
demanis respostes
No deixis que trobin els meus llibres
M'estan agafant, oh, Fatemeh!

FATEMEH EKHTEHARI (IRAN, 1906)

Setena ànima, setena mort
El gall que canta dorm sota les flors
Paneses d'or
La noleta ha travessat la mort
Ostres!

Kaleune (Illa de la Reunió, 1985)

Més tard entrar en la renúncia. El costum
finalment o no
sóc ni país ni lluna que tu mires ni una germana
còmplice. El meu cor inútil és malaltís en el seu
refús de
seguir batejant. S'allarguen els camins per on
fugo sempre.
Acceleraré el pas
i serem dos als ulls de tots
tremant el seu braç sota el meu.
Però esperaré la nit després que la nit arribi

FRANCE HONGEAU (TROS-RIVIÈRES, QUEBEC, 1961)

d'amor o de mort per algua
vora el mar de Mondragón
sóc la puta de Canà
de caní cap a Llorna
jo sóc tot
el que no torna

PERE PERELLÓ-NONDEU (PALMA, 1974)